

Pia Hilaria R. P. Angelini Gazæi E Societate Iesv Atrebatis

Gazet, Angelin

Antverpiae, 1629

S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus duobus cæcis inopiam simula[n]tibus pecuniam pileis insutam aufert, & viro pio verè egenti confert.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70444](#)

Exenteratam hæc sentiens crumenulam,
Sextumque victrice fraude, repetit suos.

Si mille formis se induisset hæc anus,
Et mille nummos repperisset se penes
Werricus, effudisset in aduncas manus.

„ Oculata non est sancta liberalitas:

„ Falli præoptat centies, quām unum vnicum

„ Fallere negando, cui negatum haud debuit,

„ Ne fortè Dominus sit meus, qui opem petat,

„ Seu petere simulet, fallar & fallar volens,

„ Aiebat ille, quem charactere aureo

„ Acer in perenni sempiternæ memorie

„ Sculpsit Vetus iure sumnum Eleemosyna.

*S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus
duobus cæcis inopiam simulantibus peccati
niam pileis insutam aufert, & viro pio
verè egenti confert.*

Ex eius Vita.

BEllæ gerebat infulas Florentiæ,
Qui dictus Antoninus ex Antonio est:
Pusillus etenim membra vix homulus fuit,
At sanctitate celsus & scientiâ.

Tum fortè ciues inter, ut frequens solet,
Vir erat honestæ quispiam propaginis,
Sed inops, sed arcta cui supplex in lare,
Et arctior crumena, quodque infastius,
Feminea soboles multa, & illa nubilis.

Extrema tandem veritus, at veritus magis
scelus

Scelus pudendum, filiarum dedecus,
Probrum familiæ, ad Præsulem supplex adit,
Ferat ut egeni rebus afflictis opem.

Quid parturiret Christipara faustæ rei,
Præagus Antoninus, auctor est viro,
Ut Diuæ in Aedem se precaturus ferat
Frequens, frequensque manè primo, vel priùs
Quam manè primo stellæ Olympo dent vale.

Hic orbe toto celebris in rarissimis
Spectatur icon Virginis (vulgò vocant)
Annuntiatæ : Thaumaturgam nuncupo,
Adeò ipsa crebris inclyta eit miraculis.

Is ergo monitis obsequens templum subit,
Iconi beatæ se suasque lacrymans
Commendat, orans vrget, instat obsecrans:
Quin sancta repetat Adyta, nulla lux abit;
Quin & frequentet vota, nulla lux abit.
Inique tandem sperat auditum preces,
Lacrymasque visum, & collocatum filias.

Nec sua fefellit spes virum. Illò venerat
Pro more matutinus, & solito magis:
Nactus etiam tum fortè valvas cardini
Indormientes: supplicabundus filet,
Precesque tacitas fundit hoc in limine.
En tibi, tenébras inter, aduentant duo
Tenebriones, quos vel vxor, vel canis,
Vel aliqua proles ad stipem deduxerat
Huc corrogandam. Cæci erant mendiculi,
Qui iam tot annos cum phalange pauperum
Coire soliti, triuerant hæc atria
Sedendo, non intrando, quique ineuntium
Abeuntiumque personantes auribus,

Graphi-

Graphicis inopiam expresserant suam modis.
 Foribus propinqui nunc erant: ex in domum
 Redire iussis ducibus, ipso etiam cane,
 Ne arcana prodat, alter alterum sedent
 Aduersus, ac deinde se solos rati,
 Primas rependunt gratias heræ suæ
 (Simulatæ inopiæ) iam diu sibi ac suis
 Heræ fideli ac prouidæ, cuius manu,
 Cuius ope tantas concatenassent opes,
 Quas pileo, quas pallio insutas suo
 (Et fortè braccis) nunc haberent abditas.

Exaudiebat noster orans proximè
 Secreta cæci verba quæ inter se dabant,
 Et quæ dedere porro, pronioribus
 Excipere pergit auribus propinquior,
 Inter & vtrumque pænè medius. Interim
 Illi sonorâ voce, dum nullum vident,
 Nullum & verentur arbitrum, sic colloqui.

1. Cæc Si, ô Typhle, nosses, quām mihi, quem nunc
 gero,
 Galerus auro sit grauis? 2. Cæc. Echo tu quoque
 Si, Homere, nosses, quām mihi sudet caput
 Bellis sub aureis, quos meo contexui
 A summo ad imum, pol doleres, & meo
 Pol inuideres. 1. Cæc. Dic age tuam per fidem,
 Quot capite gestas aureos? 2. Cæc. I præ, sequar,
 Prior ipse nummos tu tuos edissere.

Vix hic profari cœperat, cùm perleuis
 Sonus icit aures; namque vespertilio
 Nescio quis auras permeans instrepuerat.
 Siluere derepentè, ne quis conscient
 Foret suarum, quas coegerant, opum.

Pulso

Pulso dein timore, rursus ad suos
Redeunt galeros & galerorum incolas,
Quos iam remotis indicant ambagibus.
1. C&c. Non inuidabis, non dolebis, ô Typhle?
In hocce nido, qui mihi comam tegit,
Lubens volensque fateor hospitarier
Malâ coactos arte bis centum aureos.

2. C&c. Gaudeo calescens in sinu. Aedepol fuit
Mihi mea melior dextra, quam tibi tua;
Namque arte parili ter mihi centum dedit
(Si quae moneta est vspiam) probissimos.

Stupebat, & silenter astans Arbitr
His indigorum, haud indigorum, fabulis,
Quid ageret, animi dubius; è vestigio,
Quo stabat, his adrepit, ac celerrimâ
Mora nulla dextrâ pileum huius, alterâ
Alterius aufert, & pede fugit laneo.

Vterque tegmen capite sensit ut abripi,
Vtrimque clamor, ac deinde iurgium,
Et hinc duellum cæcum, & anceps, & graue
Cooritur inter hosce Scipiadas, sui
Dum vterque socium pilei rapti reum
Incusat, auri gratiâ, quod intus est.
Amboque superos inferos omnes vocant
Testesque, iudicesque, vindicesque. Sed

Dum præliaentes hos foris templum videt,
Pugnisque calcibusque sese tundere,
Et scipiones experiri mutuos,
Visamus ecquò pileos alias gerat,
Sartos, resartos, ac resartos centies,
Intus adipatos & foris, teruncio
Vix æstimandos, nec leuandos è luto.

Præ-

Præsulis ad aulam rectè adit: huic pileos
Suffarcinatos pandit, & cur, & quibus
Hos eripuerit. Ilicet mensa super
Euscerantur, quodque stupeas, aurei
Aeruginosi, mucidi, olidi, ast aurei
Puri atque puti, queis nec hilum scoriae,
Bis inde centum depluunt, & depluunt
Ter inde centum, fictæ inopiae filij.

Id grauter Antoninus indignans, iubet
Coram aduocari cæca mendicabula,
Vixdum à querelis & probris pausantia.
Vtrique tuber istib[us] totum est caput,
Aterque toto depluit naso crux.
Solo ergo veniunt pileati pallio.

Quid tam maligno manè Præsul se velit,
Mirantur, ominantur egregiam stipem,
Sed ô galeris perditis numquam parem!

Hic audiēre, quæ meriti erant, nomina:
Fuci maligni, sanguisugæ pauperum,
Digni in triremes destinari pallidas,
Et dedolari terga fustuario.

Tandemque capita perliti hoc lxiuio,
Post acriora in fictam inopiam fulmina,
Domum remissi, & pauperum subsellijs
Carere iussi, ni velint & pallia
Exenterari, & egentioribus dari
Fors delitescens pallijs peculium.

Muti recedunt, veriti id infortunium,
Præterque paucos aliquod in solatium,
Haud redditi illis aurei, sed pilei
Extis inanes, ac adipe solo graues.
Fert collocandis filiabus latior

Delator

Delator aurum, gratijs Antifisti
Reuerenter actis. Ante sed relegens iter
In Thaumaturgæ Virginis diuos lares,
Huic, secundum Numen, acceptam refert
Dotem suarum. Suggestente sic Deo,
Has potuit Antoninus iniustas opes
Eripere egenum depeculatoribus,
Et merito, egenas ut redirent in manus.

Hoc erat, acerbam quod pericitantum
Sollicita patris atque natarum vicem,
Tunc parturierat Christipara fausta rei.

*Theobaldus Largus Campania Comes in-
opia duarū virginum nobilium subuenit.*

Ex P. Binet de Purgat. cap. 8.

Theobaldus olim Gallicæ Campaniæ
Potens Dynastes imperabat; is suas
Opes inopibus erogarat largius
Plenis quod aiunt trimodijs. Hinc nobile
Agnomen illi vulgus indigentium
Dedere Largus. Forte nobilium grege
Satellitumque cinctus haud modicâ manu,
Captare matutinus auram cœperat,
Cum genibus ad pressum suis sensit virum,
Virum, ut ferebat indoles, non è luto,
Non è minorum gentium sub sellijs:
Frons ipsa stirpis celsioris arx erat.
Amicula ne vel ima nobilitas erant.
Ensem gerebat sub sago breuiuscule
Pensilis ab humero baltheus, sed peruetus,

Sub-